

קָבֵץ

תּוֹרַת הַנֶּחֱל

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחנקים, אשר מתוך הנחל נובע מקור הקמה נוכעים, להחיות נפש כל חי ומשם ישקו העדרים, להתחונק בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים לקוטי מזהר"ו חלק ב' סימן פג, חלק א' סימן רס

אשר נאמרו בשלחן המהור של
מרן מוהרא"ש שליט"א
במעלות שבת קדש פרישת תרומה תשע"ב

*

ידבר ממדות הארון - 'חצאין' ומרמו על קצר השענה, ויבאר ענין הפרוכים שהוא הנוף הילדים לתורה. וידבר מענין מסירות הנפש שהוא השם, ודיקא צדיקים כאלו יכולין להוציא את ישראל מהגלות.

יצא לאור ערב שבת פרישת תרומה תשע"ג

על ידי תלמידי מתיבתא היכל הקדש
חסידו ברסלב
עיר הקדש ירושלים תובב"א

מֵאֲמֹר

וַעֲשׂוּ אֶרְוֹן עֵצֵי שָׁמַיִם

לִיל שַׁבַּת קִדְשׁ פְּרֻשֵׁת תְּרוּמַת ה'תּשׁע"ב

בְּלִיל שַׁבַּת קִדְשׁ, בְּסַעֲוֵדָה רֵאשׁוּנָה, דִּבְרַי מוֹתְרָא"שׁ נ"י דְּבוּרִים
נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד, עַל פִּי מַעֲשֵׂה הָאֶרְוֹן וְהַשְּׁלֵחַן, הַנּוֹזֵר
בְּפְרֻשֵׁת הַשָּׁבוּעַ.

הַדְּקוּקָה - לָמָּה מִדּוֹת הָאֶרְוֹן בָּאוֹת לְחֻצְאוֹ?

פֶּתַח וְאֲמֹר מוֹתְרָא"שׁ נ"י, הִנֵּה בְּפְרֻשֵׁת הַשָּׁבוּעַ מְצִינּוּ בְּמִצְוֹת
עֲשִׂית הָאֶרְוֹן, שֶׁכָּל מִדּוֹתָיו הָיוּ חֻצְאֵי מִדּוֹת, וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת כה, י)
וַעֲשׂוּ אֶרְוֹן עֵצֵי שָׁמַיִם אֲמַתַּיִם "וְחֻצֵי" אֶרְבּוֹ, וְאֲמַתַּי "וְחֻצֵי" רְחִבּוֹ,
וְאֲמַתַּי "וְחֻצֵי" קוֹמַתּוֹ. וַיֵּשׁ לְהַבִּינִי, לָמָּה הָיוּ מִדּוֹת הָאֶרְוֹן חֻצְאֵי מִדּוֹת
דִּיקָא, וְלֹא מִדּוֹת שְׁלֵמוֹת בְּשָׂאֵר כְּלֵי הַמִּשְׁכָּן? וְטַעֲמָא בְּעֵי.

בָּא לְחֻצוֹת שֶׁהַשְּׁנַת הָאָדָם הִיא רַק חֻצֵי

וְהִנֵּה הָעֵנָן מוֹכֵן עַל פִּי דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקִיפּוֹי מוֹתְרָא"שׁ חֶלֶק ב' סִימָן פג),
שֶׁעֲקָר הַחֲכָמָה, שִׁישְׁבִּיל שְׂרַחֲוֹק מִפְּנֵי הַחֲכָמָה, וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (קִהְלֵת ז,
כג) "אֲמַרְתִּי אֲחֲכָמָה וְהִיא רְחוּקָה מִפְּנֵי", וְכֵן מוֹזְכָּר בְּפֶתַח פְּעָמִים

בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כד וחלק ב' סימן ז), אשר "תכלית הידיעה אשר לא נדע", פי מי שחושב שיודע את הכל - סימן שאינו יודע כלום, מה שאין בן היודע "שאינו יודע" את הכל, ועדין יש לו הרבה ללמוד - זה סימן שקנה חכמה, ובודאי יזכה ללמוד הרבה, ולהשלים עצמו במדת החכמה, ולכן דיקא הארון, ששם היו גנוזים לוחות העדות, שהם פלילים מפל חכמת התורה, וכמו שכתוב (שמות כד, יב) ואתנה לך את לוחות האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורתם, ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות ה' ע"א), לוחות אלו עשרת הדברות, תורה זה מקרא, והמצוה זו משנה, אשר כתבתי אלו נביאים וכתובים, להורתם זה גמרא, מלמד שכלם נתנו למשה מסיני, ופרש רש"י (שמות כד, יב), כל שיש מאות ושלוש עשרה מצוות בכלל עשרת הדברות הן, עין שם (וכן איתא שם בתרגום יהונתן).

בגדר כל חצי - יש עוד חצי

ועל בן דיקא זה הארון, היה עשוי פלו הצאי מדות, להורות שבחשנת התורה, צריך כל אדם לדעת, שהשיג רק "חצי" ממה שיכול להשיג, וכנגד כל מה שהשיג, עדין יש עוד חצי, שעליו למרח ולהשיג, ובדרך זה יהיה עמוק בתורה תמיד, פי אם לא השיג רק חצי, עדין יש לו עוד הרבה ללמוד ולהשיג.

גם בקדושת האכילה יש עוד הרבה מה להשיג והנה גם אצל השלחן מצינו, שאחת ממדותיו היתה חצי המדה, וכמו שכתוב (פסוק כג) **ועשית שלחן עצי שטים אמתים ארבו ואמה רחבו ואמה יחצי** קומתו, מה שאין פן שאר כלי המשכן היו בלם מדות שלמות. ויש להבין את זה, על פי דברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן סב), שעל ידי אכילתן של ישראל נעשה יהוד קדשא ברוך הוא ושכינתיה אפין באפיו, כי כשאדם אוכל בדבקות אל הקדוש ברוך הוא, ומכון באכילתו לחזק את גופו, להיות חזק ובריא לעבודת השם ותפודה, וגם מכון להעלות ניצוצי קדושה שבתוך המאכל, ומיוחד ומצורף יהודים קדושים בשעת אכילתו, אזי נעשה יהוד גדול בין קודשא ברוך הוא ושכינתיה על ידי אכילתו, וזוכה להארת הרצון המפלג, שפשותוק אחריו ותפודה בעת אכילתו ברצון מפלג כזה, עד שאינו יודע מה הוא רוצה (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ז' אות י'), וכל זה מרפז במדת קומת השלחן, המרפז על עמק מחשבת האדם בשעת אכילתו אצל השלחן, שהוא חצי מדה, וכמו שכתוב **"אמה יחצי קומתו"**, כי מדה זאת משגת לכל אחד ואחד כפי שמשער בלבו, וגם עליה אי אפשר לומר שפכר השיג את הכל, מה שאין פן ארף ורחב השלחן, שהוא שטח המקום שעל פני השלחן, המרפזים על גשמיית האכילה, הן מדות שלמות, וכמו

הכרובים הם מלאכי חבלה או תינוקות?

והנה מצינו בפְּרָשֶׁת בְּרֵאשִׁית, אחר החטא של אדם הראשון, וְשָׁנַתְגָּרַשׁ מִן הַגֶּן עֵדֶן, בְּתֵיב (בראשית ה, כד): "וַיִּשְׁבֹּן מִקֶּדֶם לְגַן עֵדֶן אֶת הַכְּרוּבִים" וְאֵת לַחַט הַחֵרֶב הַמַּתְחַפֶּקֶת - לְשִׁמּוֹר אֶת דְּרָךְ עֵץ הַחַיִּים", וּפֶרֶשׁ רַש"י: כְּרוּבִים, מְלָאכֵי חַבְלָה, וְהֵנָּה לְכַאוּרָה יִפְלֵא, שְׂכָאן בְּעֵשִׂית הַמּוֹשְׁבָן, הָיוּ הַכְּרוּבִים כְּדַמוֹת תֵּינוּקוֹת עַל הָאָרוֹן מְלַמְעֵלָה, כְּדֵי לְהוֹרוֹת עַל חֲנוּךְ טָהוֹר שֶׁל יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל, וּלְהוֹרוֹתָם אִיךָ לְהַגִּיעַ לְיַדֵי גְלוֹי שְׂכִינָה, אֲבָל שֵׁם בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, הַכְּרוּבִים נִקְרָאִים מְלָאכֵי חַבְלָה, שְׂמוֹנָעִים אָדָם מְלַכְנֵם לְגַן עֵדֶן, וּמִסְתִּירִים מִפְּנֵי אֹרַח הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה?! אֲבָל זֶה בְּעֶצְמוֹ הַתְּרוּיָן, כֹּל זְמַן שֶׁהַכְּרוּבִים שֶׁהֵם הַתֵּינוּקוֹת, מְנַחִים עַל הָאָרוֹן, וְהֵם מְקַשְּׂרִים אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּמְחַנְכִים אֶת יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּמְגַלִּים לָהֶם שְׂפָלָם יְכוּלִים לְלַמֵּד וּלְטַיֵּל בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה, וְכָל יְלֵד צְרִיךְ לְלַמֵּד כְּפִי הַשְּׂנֵתוֹ, אֲפִלּוּ אִם תּוֹרָתוֹ הִיא רַק בְּחֻצֵי הַמִּדְּבָה, אֲזַי מְכָרוּבִים אֵלָיו יוֹצֵא דְבַר הַנְּבוּאָה, וַיִּזְכּוּ לְהַגִּיעַ עַל יָדָם לְגְלוֹי אֱלֻקוֹת נִזְרָא מְאֹד, אֲבָל אִם אֵינן הַכְּרוּבִים שֶׁהֵם הַתֵּינוּקוֹת, עַל אֲרוֹן הַתּוֹרָה, רַק הֵם עוֹמְדִים מְחוּיָן לְגַן עֵדֶן, וּבְיָדָם לַחַט הַחֵרֶב הַמַּתְחַפֶּקֶת, אֲזַי הֵם בְּכָלל מְלָאכֵי חַבְלָה, רַחֲמָנָא לִיצְלָן, וְהֵם יִגְרְמוּ חֲבָלוֹת וּנְזָקִים לְאֲנָשֵׁי הָעוֹלָם, וַיִּצְאוּ מֵהֵם חוֹרְבָנוֹת גְּדוֹלִים רַחֲמָנָא

לִיְצַלֵּן, כִּי יִלְדִים צָרִיכִים לְהִיּוֹת תָּמִיד עֲסוּקִים, וְאִם לֹא מְחַנְּכִים
אוֹתָם לְלַמּוּד הַתּוֹרָה, אֲזִי יִהְיוּ עֲסוּקִים בְּחַבְּלוֹת וּנְזֻקִים רַחֲמָנָא
לִיְצַלֵּן.

כָּל יֶלֶד יָכוֹל לְהַצְלִיחַ בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה:

וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁעוֹזֵר לְחַנּוּךְ יֶלְדֵי יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
וְלַהֲרֹאוֹת לְכָל יֶלֶד וְיֶלֶד שֶׁיֵּשֵׁב לוֹ הַפֶּחַ לְהַצְלִיחַ בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה, כִּי אֲזִי
יִגְדְּלוּ וְיִצְמַחוּ נַעֲרֵי יִשְׂרָאֵל לְאֵילָנוֹת טוֹבִים וּמְפָאָרִים, וְיִתְמַלֵּא כָּל
הָעוֹלָם בְּלוֹ עִם גְּלוֹי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, יוֹצֵנו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְרֹאוֹת
בְּכָל זֶה, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

מֵאָמֵר

וְעָשׂוֹ לִי מִקִּדְשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם

סְעוּדָה שְׁלִישִׁית פְּרֻשֶׁת תְּרוּמַת ה'תשע"ב

בְּסְעוּדָה שְׁלִישִׁית, סְעוּדַת רַעְוָא דְרַעְוִין, דְּבַר מוֹתְרָא"ש נ"י
דְּבוּרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד עַל פִּי דְּבִרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, לְקוּטֵי
מוֹתְרָ"ן חֲלָק א' סִימָן ר"ם, הַמְדַּבֵּר מִמַּעַלְת שְׁמוֹ שֶׁל אָדָם, עֵינֵן שָׁם.

אֲבֹדַת הַשֵּׁם הִיא כְּמוֹ מִסִּירוֹת הַנֶּפֶשׁ

פָּתַח וְאָמַר מוֹחֲרָא"ש נ"י, רַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (מוֹחֲרָא"ש נ"י חוֹר בְּקִצּוֹר עַל פְּמֻצִית דְּבָרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּתוֹרַח זו), הַשֵּׁם הוּא הַנֶּפֶשׁ, בְּבַחֲיַנַּת (בְּרֵאשִׁית ב): "נַפֶּשׁ חַיָּה הוּא שְׂמוֹ", וַיֵּשׁ בְּאֲבֹדַת הַשֵּׁם מִסִּירוֹת נַפֶּשׁ, כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה חֲרוּגֵי מַלְכוּת, שְׂמֹסְרוֹ נַפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת ה', בְּשִׁבּוּל יַחֲוֹד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁבְיַנְתִּיהָ כִּי־וַע, שְׂעָקָר הַיַּחֲוֹד עַל יְדֵי מִסִּירוֹת נַפֶּשׁ, וְהַמְתִּיקוּ הַדֵּינִים מֵעַל גְּשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּזֶה, וְכֵן עַל יְדֵי אֲבֹדַת הַשֵּׁם שֶׁהִיא הַנֶּפֶשׁ, דְּחִינּוּ שֶׁהֵבֵל דוֹכְרִים עָלָיו, וּבּוֹדִים עָלָיו בְּזָבִים, שְׂלֵא עָלָה עַל דַּעְתּוֹ, וַיֵּשׁ לוֹ מִזֶּה שְׂפִיכוֹת דְּמִים מִמֶּשׁ, הוּא בְּחִינַת מִסִּירוֹת נַפֶּשׁ מִמֶּשׁ, כִּי הַשֵּׁם הוּא הַנֶּפֶשׁ, וְגַם יֵשׁ לוֹ שְׂפִיכוֹת דְּמִים מִזֶּה, וְהוּא מַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל בְּזֶה וְכו', עֵינֵי שָׁם כָּל זֶה בְּדְבָרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל.

בְּשֵׁם הָאֱדָם מְנַחִים כָּל כַּחוֹת נַפְשׁוֹ

וְהַסְּבִיר מוֹחֲרָא"ש נ"י, כִּי הִנֵּה בְּתוֹךְ הַשֵּׁם שְׂלֵא אָדָם, מְנַחִים כָּל כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׂלוֹ, וְכָל מַה שְׂאִישׁ לוֹ לְעַבֵּד וּלְחַשֵּׁיג בְּזֶה הָעוֹלָם (שִׁיחוֹת חֲר"ן סִימָן צה), שְׂזֹת סוֹד (בְּרֵאשִׁית ב): "נַפֶּשׁ חַיָּה הוּא שְׂמוֹ", שְׂחִיוֹת הַנֶּפֶשׁ, גְּנוּזָה בְּתוֹךְ שְׂמוֹ, וּמַחְמַת שְׂבִתוֹךְ שְׂמוֹ גְּנוּזִים כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׂלוֹ, לְכֵן שְׂמוֹ שְׂל הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ מְשַׁתֵּף בְּשֵׁם כָּל יְהוּדֵי, וְכְמוֹ שְׂאִמְרוֹ

חֲכָמֵינוּ תְּקַדּוּשִׁים (ירושלמי תענית פּרָק ב' הַלְכָה ו'), שֶׁתַּף תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמוֹ הַגָּדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי שְׁמוֹ שֶׁל יְהוּדֵי הוּא אֹרֶן נֶפֶשׁוֹ, וְהַנֶּפֶשׁ הוּא חֵלֶק אֵלֶיךָ מִמַּעַל, נִמְצָא שֶׁחֵלֶק מֵאֱלֻהוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ גָּנוּז בְּתוֹךְ הַשָּׁם שְׁלוֹ, וְהַצְדִּיקִים הַדְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, יוֹדְעִים אִיךָ לְצַרֵּף יְהוּדִים וְצְרוּפִים קְדוּשִׁים בְּתוֹךְ הַשָּׁם שֶׁלָּהֶם, וְלִמְצָא רְמִזִּים נִפְלְאִים לְשִׁמּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ הַשָּׁם שֶׁלָּהֶם מִמּוֹשׁ, כִּי יֵשׁ תְּרֻבָּה צְרוּפִים וְיְהוּדִים מִשְׁמֹתָיו יִתְבָּרַךְ הַגָּנוּזִים בְּתוֹךְ שְׁמֹת בְּנֵי אָדָם, וְהַבְּקִי בָהֶם יְכוּל לְצַרֵּף אוֹתֵיהֶם שֶׁל שְׁמֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ שְׁמֹת בְּנֵי אָדָם, וְלִרְאוֹת אֱלֻהוֹת מִתּוֹךְ בָּלֶם.

עַל יְדֵי שְׁמוֹסֵר שְׁמוֹ לְלַעַג – מִמֵּתִיק דִּינִים מֵעַל יִשְׂרָאֵל

וְהִנֵּה עַל פִּי כָּל זֶה, מְגַלֶּה רַבְּנוֹ ז"ל בְּתוֹרָה זוֹ, שֶׁלְּפַעְעָמִים יְכוּל לְהִיּוֹת לְאָדָם מְסִירַת נֶפֶשׁ עַל קְדוּשַׁת ה', עַל יְדֵי אֲבֹדַת הַשָּׁם שְׁלוֹ, כִּי כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ מְסִירַת נֶפֶשׁ עַל קְדוּשַׁת ה' בְּגוֹף בְּפַעַל מִמּוֹשׁ, שֶׁאֶחָד מוֹסֵר נֶפֶשׁוֹ וְנוֹפֵף עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה יְחוּד גָּדוֹל וְנוֹרָא לְמַעַלְהָ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּמִמֵּתִיק בְּזֶה דִּינִים מֵעַל נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכִמוֹ שֶׁהָיוּ אֵצֶל הַעֲשָׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת, שֶׁמָּסְרוּ נַפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת ה', כְּדֵי לְהַמְתִּיק הַדִּינִים מֵעַל נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלְהַשְׁתִּיק מֵעַלֵּיהֶם מִדַּת הַדִּין וְהַקְטָרוֹג שֶׁל מְכִירַת יוֹסֵף, כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ מְסִירַת נֶפֶשׁ עַל

יְדֵי אַבְדַּת שֵׁם שֶׁל אָדָם, שֶׁהוּא אִישׁ בְּשֵׁר וְצַדִּיק, אֲבָל שְׂמוֹ לְלַעַג וּלְקָלָם בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת, וּבְכֵלִים מְדַבְּרִים עָלָיו כָּל דְּבַר אָסוּר, דְּבָרִים שֶׁלֹּא עָלוּ עַל דַּעְתּוֹ כָּלֵל, נִמְצָא שְׂפֹסֶר אֶת נַפְשׁוֹ, הִינּוּ שְׂמוֹ, עַל קְדוּשׁ ה', כִּי אֲבָד הַחֲשִׁיבוֹת שֶׁל שְׂמוֹ לְגַמְרֵי, וְעַל יְדֵי זֶה מִמְתִּיק הַדִּינִים מֵעַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, נִמְצָא, בְּכָל שְׂאֵדָם עוֹלָה וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, מְקַדֵּשׁ שְׂמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, שֶׁהָרִי שְׂמוֹ יִתְבָּרַךְ מִשְׁתַּף בְּשִׁמְנוֹ, וְאֶפִּילוֹ אִם אֵין לְשְׂמוֹ חֲשִׁיבוֹת כְּאֵן לְמִטָּה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֲדַרְבָּה הוּא לְלַעַג וּלְקָלָם בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת, אַף עַל פִּי כֵן דִּיקָא עַל יְדֵי זֶה, נִחָשֵׁב לוֹ כְּאֵלוֹ מְסֵר נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת ה', וְשְׂמוֹ יִתְבָּרַךְ מִתְקַדֵּשׁ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, שֶׁהָרִי יוֹצֵאִים פְּרוּזִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, שֵׁשׁ כְּאֵדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁמְעַלָּה וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוֹ מִקְתַּפֵּל כָּלֵל עַל שְׂשִׁמוֹ לְלַעַג וּלְקָלָם בְּעֵינֵי בְּנֵי אָדָם, כִּי מוֹסֵר נַפְשׁוֹ לְגַמְרֵי עַל קְדוּשַׁת שְׂמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ מִבְּנֵי אָדָם כָּלֵל, וְעַל יְדֵי זֶה מִמְתִּיק דִּינִים מֵעַל יִשְׂרָאֵל, וּמְמַשִּׁיף עֲלֵיהֶם חֲסִדִּים וְרַחֲמִים, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ.

אֵיךְ עוֹשִׂים מִשְׁכּוֹן בַּתּוֹרָה כָּל אֶחָד וְאֶחָד?

וּמִשֵּׁר מוֹהֲרָא״שׁ נ״י אֶת הָעֲנִיָּן הַנַּחַל לְפָרִישַׁת הַשְּׁבוּעַ בְּקִשְׁר נוֹרָא וּנְפִלָא מְאֹד, כִּי הִנֵּה כְּתִיב (שְׂמוֹת כה) וְעָשׂוֹ לִי מִקְדֵּשׁ וְשִׁכְנֵתִי

בְּתוֹכְכֶם, וְאָמְרוּ עַל זֶה הַכְּמִינוּ הַקְּדוּשִׁים (מוֹבָא בַשְּׁלָח הַקְּדוּשׁ, וּבְאֲשֵׁרֵי הַקְּדוּשׁ) בְּתוֹכוֹ לֹא נֵאָמַר אֲלָא בְּתוֹכְכֶם, בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וַיֵּשׁ לְהַבִּינִי, בְּאִיזָה אַפֶּן יֵשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הַכַּח לַעֲשׂוֹת מִקְּדֵשׁ בְּלִבּוֹ לְשִׁמוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּלְקַדֵּשׁ אֶת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּמִשְׁכַּן וּבְבֵית הַמִּקְדָּשׁ מִמָּשׁ?

עַל יְדֵי מִסִּירוֹת נַפְשׁוֹ וְשִׁמוֹ - זוֹכִים לַעֲשׂוֹת מִקְּדֵשׁ בְּלִב

וְהִנֵּה עַל פִּי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל הַנַּ"ל מוֹבָן הַעֲנִין מְאֹד, כִּי הָרִי שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ מִשְׁתַּף בְּתוֹךְ שְׁמוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהָרִי יֵשׁ לוֹ נַפֶּשׁ קְדוּשָׁה, חֵלֶק אֵלּוּךְ מִמַּעַל מִפָּשׁוּ, וְחֵלֶק זֶה גִּנּוּז בְּתוֹךְ שְׁמוֹ, וּכְשֶׁאָדָם מַעֲלָה וּמְדַבֵּק נַפְשׁוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָרִי מִקְּדֵשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ הַמִּשְׁתַּף בְּתוֹךְ הַשֵּׁם שְׁלוֹ, שֶׁזֶהוּ מַה שֶּׁמְפָרֵשׁ רַש"י (פְּסוּק ח), וְעָשׂוּ לִי מִקְּדֵשׁ, וְעָשׂוּ "לְשִׁמִּי" בֵּית קְדֻשָּׁה, כִּי הָעֵקֶר לְקַדֵּשׁ אֶת "שְׁמוֹ" יִתְבָּרַךְ, וְלִבְנוֹת "לְשִׁמוֹ" יִתְבָּרַךְ בֵּית קְדֻשָּׁה, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי שְׁפָל אֶחָד מַעֲלָה וּמְדַבֵּק נַפְשׁוֹ, שֶׁהוּא שְׁמוֹ, אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִינוּ מְסַתְּפֵל עַל בְּנֵי אָדָם כָּלָל, כִּי יְכוּל לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַדְּבֻקוֹת, אֲבָל אִין בְּנֵי אָדָם יוֹדְעִים מְזַה כָּלָל, וְאֲדַרְבָּה, שְׁמוֹ לְלַעַג וּלְקַלְס בְּעֵינֵיהֶם, וּכְשֶׁאִינוּ מְסַתְּפֵל עַל זֶה, רַק מַעֲלָה וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַל יְדֵי זֶה מִקְּדֵשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת,

ומוריד שפע רב לבית ישראל, ולכן על ידי סוד מסירת נפשו ושמו על קדוש ה', יכול אדם לבנות מקדש לשמו של השם ותבנה, ולהוריד כל מיני השפעות טובות לבנות ישראל בכל העולם בלוי.

רמז בעל הטורים בפסוק ועשו לי מקדש

והנה מובא בבעל הטורים (פסוק ח), שבפסוק זה מרמז שני בתי מקדשות שהיו לישראל, וכמו שכתוב ועשו לי מקדש "ושכנתי" בתוכם. ושכנתי אותיות ושכן ת"י, הינו רמז לבית ראשון שעמד ת"י שנה, וכן (תהלים כב, ה): "ואתה קדוש יושב תהלות ישראל". קדוש בגימטריא ת"י, שפנין קדוש, הנה תהלות בישראל בבית ראשון, וגם "ושכנתי" אותיות "ושני ת"ד", רמז לבית שני שעמד ת"ד שנים, עין שם.

שמחת בנו המקדש מבטלת קלפת העצבות

ויש להוציא מהרמזים האלו למודים נפלאים לעובדא ולמעשה, כי הנה בית ראשון נבנה בשנת ת"פ ליציאת מצרים, וכמו שכתוב בהפטרות פרשת השבוע (מלכים-א ו, א): ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה לצאת בני ישראל מארץ מצרים בשנה הרביעית. בהדש זו הוא החדש השני למלך שלמה על ישראל ויבן הבית לה.

והנה המספר ת"פ הוא כמספר לילי"ת שהיא שְׁמֵהּ של הקלפה המרשעת, המהטיאה את האדם בפגם הברית, רחמנא ליצֵלן, שנקראת על שם היִלְלָה וְהַעֲצָבוֹת (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רח), ומדת השמחה מוחה שְׁמֵהּ וְזָכְרָה לְגַמְרֵי, שְׁזָהוּ עֲנִין אִמִּירַת עֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים שֶׁל תְּקוּן הַפְּלִי, שֶׁהוּא עֲנִין שֶׁל שִׁירָה וְשִׁמְחָה, כִּי 'תְהִלִּים' בְּגִמְטְרִיא תפ"ה, כְּמִנְיֵן הַקְּלֵפָה הַנ"ל עִם חֲמִשָּׁת הַאוֹתִיּוֹת, כִּי מִי שֶׁהוּא בְּשִׁמְחָה - הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֲצֻמוֹ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ שְׁלֹא יָבוֹא לְיָדֵי פָּגֵם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִיצֵלָן (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קסט), וְלָכֵן בְּנֵין הַבֵּית הָיָה בְּשֵׁנַת ת"פ דִּיקָא לִיצִיאַת מִצְרַיִם, כְּמִנְיֵן שְׁמֵהּ שֶׁל הַקְּלֵפָה, כְּדֵי שֶׁהַשְּׁמִיחָה שֶׁל בְּנֵין הַבֵּית, יִמְחָה שְׁמֵהּ וְזָכְרָה מִן הָעוֹלָם לְגַמְרֵי, כִּי בְּבִנְיַן הַבֵּית נִשְׁלַמְת הַשְּׁמִיחָה בְּשִׁלְמוֹת, וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ הַכְּמִינֵי הַקְּדוּשִׁים (תְּעִנִּית כו ע"ב), עַל הַפְּסוּק (שִׁיר הַשִּׁירִים ג): "וַיְבִיחֻם שְׂמֵחַת לְבוֹ" - 'זֶה בְּנֵין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ'. וְאִזּוֹ נִשְׁלַם שְׁמוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַמְּשַׁתָּף בְּשִׁמְנוֹ, וְנִמְחָה שְׁמֵהּ שֶׁל הַקְּלֵפָה שֶׁמְכַנְּיָסָה עֲצָבוֹת וַיִּלְלָה בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן עָמַד הַבֵּית ת"י שָׁנָה כְּמִנְיֵן מְקֻדְשֵׁי, כִּי עַל יְדֵי שְׂמֵחַת בְּנֵין וְעִבּוּדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, יִרְדֵּה קְדֻשָּׁה נִזְרָאָה לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַתְּבַטְּלָה קְלֵפַת הַיִּלְלָה מִן הָעוֹלָם, וַיְכַלּוּ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְקֻדְשׁ שְׁמוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, שֶׁהָעֶקֶר הוּא לְקֻדְשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּשַׁתָּף בְּשִׁמְנוֹ, שְׁזָהוּ וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ, וְעָשׂוּ

לשמו בית קדשה, כפרוש רש"י, ושכנת"י אותיות ושכן ת"י, כמנין קדו"ש, וכדברי בעל הטורים.

אחרי שנבר העין הצרכו ישראל למסירת השם

אבל פשגברו העוונות, ונהרב הבית בעוונותינו הרבים, הלכו נשמות ישראל בגלות, ומכלו מה שסבלו על ידי היללה והעצבות שספבו אותם מכל הקלפות, ואז נתקיימה אצלם אבדת השם, שהיא כמו מסירת נפש, כי היו ללעג ולקלם בעיני הגוים, וזה אשר הועיל להם לחזור ולבנות בית המקדש אחר גלות בבל, ועוד הפעם לקים, ועשו לי מקדש "ושכנת"י בתוכם, ושכנת"י אותיות ושני ת"ך, הינו ת"ך שנה שעמד הבית השני, וזכו נשמות ישראל לקדש שמו יתברך עוד הפעם בעבודת בית המקדש בפעל ממש.

קיום ישראל בגלות על ידי הצדיקים שמוסרים שמם

אבל בית שני נהרב בעון שנאת הנם, רחמנא ליצלן (יומא ט' ע"ב). כי מיד שיש שנאת הנם, ואין נשמות ישראל יכולים להשתנות ביחד אהד עם השני, בזה נפגם השם שלהם המשתף בשמו יתברך בבביל, ואז בלם הלכו בגלות, ומכלו מה שסבלו, ועקר הצלתם וקיומם בגלות על ידי הצדיקים הגדולים הדבקים בו יתברך בדבקות

אֲמִתוֹת, וּמוֹסְרִים שְׂמֹם, שֶׁהוּא נֶפֶשׁ, עַל קִדְשָׁת שְׂמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עוֹבְדִים כָּל יְמֵיהֶם לְהַכְנִים לַמּוֹדֵי אֱלֹקוֹת בְּתוֹךְ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמַלְמוֹדִים אוֹתָם דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, וְלֹא אִכְפַּת לָהֶם כָּלֵל שֶׁשְׂמֹם לְלַעַג וּלְקֶלֶם בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת, כִּי דִיקָא צְדִיקִים אֵלּוּ שְׂיִישׁ לָהֶם כַּח לְלַמֵּד לְנִשְׁמוֹת לַמּוֹדֵי אֱלֹקוֹת, לְלַעַג וּלְקֶלֶם בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת, וְהַלְמוֹדִים שֶׁלָּהֶם נִכְנָסִים בְּתוֹךְ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּדֶרֶךְ "עֲלוּם הַשֵּׁם", שְׂאִין אֲנִשִּׁים יוֹדְעִים בְּכָלֵל מֵאֲפּוֹא הַלְמוֹדִים בָּאִים, אֲבָל בְּזֶה בּוֹנִים מְקַדֵּשׁ לְשְׂמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי מִשְׁלִיכִים הַכְּבוֹד שֶׁלָּהֶם מִנְּגִד לְמַעַן קִדְשָׁת שְׂמוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזוֹהִי מִסִּירַת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, וְכָל חֲפָצִם שֶׁיִּתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׂמוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָם, וּבְזֶה הֵם מְמַתִּיקִים הַדֵּינִים מֵעַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַלְמוֹדֵי שֶׁל מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר - אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל

וְזֶה הִיָּה הַלְמוֹדֵי שֶׁל מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר בִּימֵי פּוּרִים - לְאַחַד כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד, וּכְמוֹ שֶׁפָּתוּב (אַסְתֵּר ד', טו) לֵךְ כְּנֹס אֵת כָּל הַיְהוּדִים וְגו', שֶׁעֵקֶר הַצֵּלַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי הָאֲחֵכָה וְהָאֲחֻדוֹת שֶׁבִּינֵיהֶם. כִּי זֶה בְּרוּר, שֶׁכָּל מֵה שֶׁנִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים בְּגִלוֹת, רַק מִחֲמַת הַשְּׁנֵאוֹת וְהַפְּרוּדִים שְׂיִישׁ בִּינֵיהֶם, אֲבָל אֵלּוּ הָיוּ מְאַחֲדִים - לֹא הִיָּתָה יִכְלַת לְאַף אִמָּה וּלְשׁוֹן יְכוֹל לְשַׁלּוֹט עֲלֵיהֶם, וּבִפְרָט מֵה

שֶׁסָּבְלוּ נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּדוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים, מִמְּלַחְמַת הָעוֹלָם הָרֵאשׁוֹנָה וְהַשְּׁנִיָּה רַחֲמָנָא לִיְצִלְךָ, הַכֹּל מִחַמַּת שְׂנְאוֹת וְגִזְעוֹת, שְׂאִין עֵדָה אַחַת יְכוּלָה לְהַשְׁתַּוֹּת עִם הַשְּׁנִיָּה, וְנַעֲשִׂית מִחֻלְקַת בֵּין מִתְנַגְּדִים לְחֹסִידִים, וּבֵין אֲשֶׁכְּנִיזִים לְסִפְרָדִים, וְגַם בְּתוֹדָה כָּל הַכַּתּוּבָת בְּעֶצְמוֹ, קְיָמִים כָּל מִיָּנִי מִחֻלּוֹקוֹת וְשְׁנוֵי דְעוֹת, וְכֹל זֶה גָּרַם לְהַסְתַּלְקוֹת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ שְׁלָהֶם הַמְּשַׁתֵּף בְּשִׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלוֹם (שְׁבַת י' ע"ב), וְרַק בְּמָקוֹם שֵׁשׁ שְׁלוֹם, יְכוּלִים נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְהִתְאַחֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

עֲבוּדֵתְנוּ - לְסַלֵּק אֶת שְׂנְאֵת הַחֵם מֵעֲלֵינוּ

וְלָכֵן עָקֵר עֲבוּדֵתְנוּ לְגַרֵּשׁ וּלְסַלֵּק הַשְּׂנְאֵת הַחֵם מִבִּינֵינוּ, וְלִמְחוֹת כָּל זָכַר שֶׁל גִּזְעוֹת הַנִּמְצָא אֲצִלְנוּ, וְלֵאחֹב כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל כְּנַפְשֵׁנוּ, יִהְיֶה מֵאִיזוֹ עֵדָה שִׁיְהִיָּה אוֹ מֵאִיזָה מוֹצֵא שִׁיְהִיָּה, וְעַל יְדֵי זֶה יִתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵינוּ, וְנִזְכָּה לְגֵאֲלָה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ בִימֵי פוּרִים אֵלֶּה הַמְּמַשְׁמָשִׁים וּבָאִים עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, לְמַהֵר עֲצֻמְנוּ מִכָּל מִיָּנִי שְׂמִיץ שֶׁל שְׂנְאֵת הַחֵם וְגִזְעוֹת, וְלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמְנוּ אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל אֲמֵתִית, עַד שִׁיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת עַל יְדֵינוּ, וְנִזְכָּה לְרֹאוֹת בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

תוך הנחל תרומה תשע"ב – הנוף לתורה ומסורות נפש _____ יז